

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Ljubomíra Drápala a soudkyň Mgr. Hany Říhové a Mgr. Daniely Jandové v právní věci

žalobkyně: **O ■■ K ■■■■**, MSc, narozená ■■■■■■■■■■
bytem v ■■■■■■■■■■
zastoupená JUDr. Bc. Jakubem Šauerem, LL.M., advokátem
se sídlem v Plzni, Moravská 854/2,

proti
žalovanému: **Město Černošice**, IČO 00241121,
se sídlem městského úřadu v Černošicích, Karlštejská 259,
zastoupenému Mgr. Michalem Vrajíkem, advokátem
se sídlem v Praze 1, Spálená 97/29,

o neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru,
o odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu Praha - západ ze dne 29. května 2023 č.j. 16 C 30/2022-155,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému na náhradě nákladů odvolacího řízení 12 463 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Michala Vrajíka.

Odůvodnění:

1. Dopisem ze dne 13.12.2021 žalovaný sdělil žalobkyni, že s ní okamžitě zrušuje pracovní poměr podle ustanovení § 55 odst. 1 písm. b) zákoníku práce. Důvod k okamžitému zrušení pracovního poměru spatřoval v tom, že žalobkyně, která u něho pracovala na základě pracovní smlouvy ze dne 23.6.2020 na pozici "úředník - referent", učinila dne 22.11.2021 při dobrovolném testování

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Brejchová

zaměstnanců žalovaného na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2, kterého se žalobkyně dobrovolně účastnila, "řadu zcela nepřijatelných poznámek" o protiprávnosti a protiústavnosti postupu zaměstnavatele a o tom, že všichni "postupují jako stádo", že ve dnech 29.11.2021 a 6.12.2021 odmítla podstoupit test na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 a zaměstnavateli neprokázala, že se na ni nevztahují povinnosti v čl. I stanovené mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví č.j. MZDR 42085/2021-1/MIN/KAN ze dne 20.11.2021 ve znění mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví č.j. MZDR 42085/2021-2/MIN/KAN ze dne 22.11.2021 (dále též jen "mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví"), že ve dnech 29.11.2021 a 1.12.2021 neměla na pracovišti nasazenu ochranu dýchacích cest, ačkoliv byla v kontaktu s jinými zaměstnanci, a nedodržovala rozestupy 1,5 metru od ostatních zaměstnanců, že dne 1.12.2021 neuposlechla výzvy svých nadřízených k nasazení ochrany dýchacích cest a že "využila" pracovní e-mailové adresy ostatních zaměstnanců žalovaného, aby šířila své "soukromé postoje" a aby vyzývala i ostatní zaměstnance žalovaného, aby "dělali, co chtějí". Intenzitu porušování povinností žalobkyně podle žalovaného zvyšuje skutečnost, že se tohoto jednání dopustila jako úředník územního samosprávného celku a že projevila nedostatek respektu a úcty k spolupracovníkům majícím negativní zkušenost s onemocněním COVID-19; žalovaný její jednání proto považuje za porušení povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k práci vykonávané žalobkyní zvláště hrubým způsobem. Dopis byl žalobkyni doručen dne 13.12.2021.

2. Žalobkyně se žalobou podanou u Okresního soudu Praha - západ dne 28.1.2022 domáhala, aby bylo určeno, že uvedené okamžité zrušení pracovního poměru je neplatné. Žalobu odůvodnila zejména tím, že mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví není ani právním předpisem, ani rozhodnutím, tedy ani právním předpisem vztahujícím se k žalobkyni vykonávané práci, jehož porušení by mohlo vést k rozvázání pracovního poměru se strany žalovaného, a, myslel-li si to žalovaný, měl ji jako zaměstnanec s tímto opatřením seznámit, což neučinil. Žalovaný není oprávněn kontrolovat, zda zaměstnanec dodržuje povinnosti uložené mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví, neměl tedy oprávnění nařizovat jí nasazení ochrany dýchacích cest, ani jako úředník územně samosprávného celku nebyla povinna "slepě plnit pokyny nadřízených", má-li za to, že jsou v rozporu s právními předpisy, jako tomu bylo v tomto případě, a o svém názoru nadřízené informovala. Žalobkyně má za to, že jako zaměstnanec je oprávněna vyjádřit svůj názor na soulad postupu žalovaného s právním řádem České republiky a k situaci na pracovišti; její vyjádření "nebylo nijak vulgární či dehonestující, jednalo se o polemiku". K rozeslání e-mailu použila vlastní laptop a emailové adresy do své emailové zprávy nezadávala, odpověděla na e-mailovou zprávu žalovaného, kde tyto adresy již byly zadány. Žalovaný měl přihlídnout k tomu, že dosud práci vykonávala spolehlivě a bez problémů.
3. Žalovaný namítal, že žalobkyně věděla, že svým chováním porušuje pracovní povinnosti a že chtěla je porušit "proto, že s nimi vnitřně nesouhlasila"; ve svém jednání pokračovala i přesto, že byla nadřízenými opakovaně upozorňována a vyzývána k nápravě. Přes toto jeho "nadstandardní úsilí", aby žalobkyně s porušováním pracovních povinností přestala, žalobkyně dál jednala "svévole", což zvyšuje intenzitu porušování pracovních povinností až na míru "zvláště hrubým způsobem" a odůvodňuje okamžité zrušení pracovního poměru. Žalobkyně svým jednáním porušila právní předpisy vztahující se k jí vykonávané práci, minimálně povinnosti uvedené v ustanovení § 16 odst. 1 písm. b), d), f), g), h) zákona č. 312/2022 Sb., § 316 odst. 1 zákoníku práce a § 2 odst. 2 písm. i) a m) ve spojení s ustanovením § 2 odst. 3 pandemického zákona. Žalovanému písemně nesdělila, že pokyny nadřízených považuje za protiprávní. Na posouzení porušení pracovních povinností žalobkyní nemá vliv skutečnost, že e-mail odeslala ze svého soukromého laptopu, podstatné je, že volba adresátů musela být z její strany vědomá. Výzvu obsaženou v e-mailu považuje za otevřenou výzvu k nerespektování právních předpisů a považuje ji za zvláště hrubé porušování povinností ze strany žalobkyně.

4. Okresní soud Praha - západ rozsudkem ze dne 29.5.2023 č.j. 16 C 30/2022-155 žalobu zamítl a rozhodl, že žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému na náhradě nákladů řízení 30 492 Kč k rukám advokáta Mgr. Michala Vrajíka. Z provedených důkazů zjistil, že žalobkyně se "dopustila všech jednání, která žalovaný vymezil v okamžitém zrušení pracovního poměru". Podle soudu prvního stupně žalobkyně tímto jednáním, kterého se dopouštěla v době, kdy se v České republice šířila nemoc Covid-19 v subvariantě Delta považované za vysoce nakažlivou a zdraví nebezpečnou, "mohla v ostatních zaměstnancích vzbuzovat obavy z ohrožení zdraví", její jednání bylo "způsobivé ohrozit důvěru v územní samosprávný celek jako orgán veřejné správy", žalovanému působila byť ne újmu, tak komplikace (přemístění kolegyně žalobkyně do jiné kanceláře, zajištění zamezení styku s veřejností při výkonu práce, nahlašování příslušné hygienické stanici, že žalovaná odmítla testování) a žalovanému "podstatně ztěžovala plnění povinností na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci". Soud prvního stupně shledal, že po žalovaném nebylo možné spravedlivě požadovat, aby žalobkyni zaměstnával, byť jen po dobu výpovědní doby, a že a s ohledem na to, že si "nepřipouštěla, že se dopouští porušení povinností, na jakékoli výzvy žalovaného nereagovala, nelze předpokládat, že by případná výtky či výpověď z pracovního poměru vedly k tomu, že by žalobkyně (být alespoň po dobu výpovědní doby) změnila své chování". Soud prvního stupně uzavřel, že žalobkyně jednáními vymezenými v okamžitém zrušení pracovního poměru porušila povinnosti vyplývající z ustanovení § 16 odst. 1 písm. b), d), f), g) a h) a § 16 odst. 2 písm. c) a d) zákona o úřednících tím, že porušovala povinnosti pro ni vyplývající z § 2 písm. i) a m) a § 2 odst. 3 pandemického zákona, tedy porušila povinnosti právních předpisů vztahujících se k jí vykonávané práci zvláště hrubým způsobem. Při rozhodování o náhradě nákladů řízení dovodil, že žalovanému, který měl ve věci plný úspěch, náleží náhrada nákladů řízení v plné výši. Náklady řízení spočívaly v nákladech zastoupení advokátem "za 9 úkonů právní služby", celkem ve výši 30 492 Kč.
5. Proti tomuto rozsudku soudu prvního stupně podala žalobkyně odvolání. Odmítá tvrzení, že by se vůbec netestovala na přítomnost antigenu koronaviru, když v období od 17.3.2021 do 22.11.2021 se testovat nechala, teprve pak už ne, protože v té době platné mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví č.j. MZDR 42085/2021-1/MIN/KAN ze dne 20.11.2021 považovala za nesmyslně diskriminační vůči jedné skupině obyvatel. Ochranu dýchacích cest nenosila, protože "se jí dělalo špatně v inkriminovanou dobu, neboť byla vystavena stresu na pracovišti". Zda dodržovala předepsaný rozestup 1,5 metru od ostatních osob nikdo neměřil, navíc stanovení této vzdálenosti jako bezpečné pro zamezení přenosu viru Covid-19 považuje za "diskutabilní". Shledává i další nesrovnalosti v napadeném rozsudku (v tvrzení, že využila pracovních adres zaměstnanců k šíření soukromých názorů, že dobrovolné testování organizované žalovaným označila za protiprávní a protiústavní a že zúčastněné osoby označila za ovce, že ostatním zaměstnancům žalobce odeslala emaily, které nabádaly je k tomu, že nemusí dodržovat povinnosti stanovené mimořádným opatřením, že upřednostnila osobní zájem bez ohledu na respekt k hodnotám právního státu, která žalovaný musí jako orgán veřejné moci zastávat, že se odmítá přestěhovat do jiné kanceláře nebo využívat home office). Žalobkyně rovněž namítá, že "soud byl již od začátku vyhraněný a zaujatý vůči případu žalobkyně v její neprospěch a odmítal se zabývat vědeckými studiemi či jí zamezoval ve vyjadřování se" a že žalovaný "nemůže sám posuzovat, zda Mimořádné opatření bylo ze strany žalobkyně porušeno a na základě tohoto posouzení rozvázat s žalobkyní pracovní poměr okamžitým zrušením", a jeho jednání považuje za "nezákonné". Podle žalobkyně soud prvního stupně "vadně" posoudil otázku nákladů řízení s odkazem na nález Ústavního soudu ze dne 29.3.2018 sp. zn. I. ÚS 3202/17. Žalobkyně navrhla, aby odvolací soud změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že vyhová žalobě, nebo aby rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.
6. Žalovaný navrhl, aby byl rozsudek soudu prvního stupně potvrzen. Souhlasí se závěrem, že okamžité zrušení pracovního poměru ze dne 13.12.2021 je platným právním jednáním, když žalobkyně svým jednáním popsáním v okamžitém zrušení porušila své povinnosti zvláště hrubým

způsobem. K námitce odvolatelky proti výroku o náhradě nákladů řízení uvádí, že Ústavní soud "rozhodně a priori nevyločil to, že náklady veřejnoprávní korporace (jakou je i žalovaný) na advokátní zastoupení nemohou být účelně vynaloženy". Účelnost jím vynaložených nákladů na advokátní zastoupení spatřuje v tom, že "předmětem sporu je určení neplatnosti okamžitého zrušení, tedy agenda nesouvisející s oblastí spravovanou žalovaným", že "předmětem sporu jsou navíc otázky dosud neřešené, neboť judikatura vyšších soudů dosud nikdy neřešila to, zda je porušení mimořádného opatření porušením pracovních povinností, ani nikdy neřešila to, jakou intenzitu má takové porušování ze strany úředníka územního samosprávného celku, jsou-li dané povinnosti porušovány soustavně a úmyslně", proto se nechal "zastoupit advokátem specializovaným na oblast pracovního práva, aby mohl svá práva v řízení hájit s přihlédnutím k dostupným odborným názorům či vývoji judikatury právě v oblasti porušování povinností v době pandemie Covid-19" a zástupce žalovaného "poskytoval žalovanému poradenství již v souvislosti s okamžitým zrušením, neboť na základě skutečností zjištěných u žalovaného okamžité zrušení sepsal a následně byl přítomen i při jeho doručování žalobkyni".

7. Krajský soud v Praze jako soud odvolací po zjištění, že odvolání bylo podáno včas, k němu oprávněnou osobou a proti takovému rozhodnutí soudu prvního stupně, proti kterému je odvolání přípustné, přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně a řízení, které jeho vydání předcházelo, ve smyslu ustanovení § 212 a § 212a o.s.ř. a dospěl k závěru, že odvolání není opodstatněné.
8. Projednávanou věc je třeba posuzovat - vzhledem k tomu, že žalovaný okamžitě zrušil pracovní poměr se žalovanou, která byla úřednicí územního samosprávného celku, dopisem ze dne 13.12.2021, jenž jí byl téhož dne doručen - podle zákona č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon č. 312/2002 Sb.") a - v rozsahu vyplývajícím z ustanovení § 1 odst. 2 a 3 zákona č. 312/2002 Sb. - podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů účinném do 31.12.2021 (dále jen "zák. práce").
9. Zaměstnavatel (územní samosprávný celek) může výjimečně pracovní poměr okamžitě zrušit jen tehdy, porušil-li zaměstnanec (úředník tohoto územního samosprávného celku) povinnost vyplývající z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci zvláště hrubým způsobem [srov. § 1 odst. 2 zákona č. 312/2002 Sb. a § 55 odst. 1 písm. b) zák. práce].
10. Dodržovat povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci patří k základním povinnostem úředníka územního samosprávného celku, vyplývajícím z pracovního poměru [srov. § 16 zákona č. 312/2002 Sb., § 38 odst. 1 písm. b) zák. práce]. Má-li být porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k vykonávané práci právně postižitelné jako důvod k rozvázání pracovního poměru ze strany územního samosprávného celku, musí být porušení pracovních povinností ze strany úředníka zaviněno (alespoň z nedbalosti) a musí dosahovat určitý stupeň intenzity. Právní úprava rozlišuje mezi soustavným méně závažným porušováním povinnosti vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k úředníkem vykonávané práci, závažným porušením povinnosti vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci a porušením povinnosti vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci zvláště hrubým způsobem. Porušení povinnosti vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k úředníkem vykonávané práci nejvyšší intenzity (zvláště hrubým způsobem) je důvodem k okamžitému zrušení pracovního poměru podle ustanovení § 55 odst. 1 písm. b) zák. práce nebo k výpovědi z pracovního poměru podle ustanovení § 52 odst. 1 písm. g) části věty před středníkem zák. práce.
11. Územní samosprávný celek smí okamžitě zrušit pracovní poměr s úředníkem - jak je nepochybné ze znění ustanovení § 55 odst. 1 písm. b) zákoníku práce - jen výjimečně. Nepostačuje tu tedy pouhý závěr, že úředník porušil povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci zvláště hrubým způsobem. Pro platné okamžité zrušení pracovního poměru je

třeba, aby k tomu přistoupily další okolnosti, pro které nelze po územním samosprávném celku spravedlivě požadovat, aby úředníka zaměstnával až do uplynutí výpovědi doby.

12. Ustanovení § 55 odst. 1 písm. b) zák. práce patří - jak dovodila ustálená judikatura soudů - k právním normám s relativně neurčitou (abstraktní) hypotézou, tj. k takovým právním normám, jejichž hypotéza není stanovena přímo právním předpisem a které tak přenechávají soudu, aby podle svého uvážení v každém jednotlivém případě vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností. Pro posouzení, zda úředník porušil povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci méně závažně, závažně nebo zvláště hrubým způsobem, zákon nestanoví, z jakých hledisek má soud vycházet. V zákoně č. 312/2002 Sb., v zákoníku práce ani v ostatních pracovněprávních předpisech nejsou pojmy "méně závažné porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k zaměstnancem vykonávané práci", "závažné porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k zaměstnancem vykonávané práci" a "porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k zaměstnancem vykonávané práci zvláště hrubým způsobem" definovány, přičemž na jejich vymezení závisí možnost a rozsah postihu zaměstnance za porušení takové povinnosti. Vymezení hypotézy právní normy tedy závisí v každém konkrétním případě na úvaze soudu; soud může přihlídnout při zkoumání intenzity porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k zaměstnancem vykonávané práci, k osobě zaměstnance, k funkci, kterou zastává, k jeho dosavadnímu postoji k plnění pracovních úkolů, k době a situaci, v níž došlo k porušení pracovních povinností, k míře zavinění zaměstnance, ke způsobu a intenzitě porušení konkrétních povinností zaměstnance, k důsledkům porušení uvedených povinností pro zaměstnavatele, k tomu, zda svým jednáním zaměstnanec způsobil zaměstnavateli škodu, apod. Právní úprava zde ponechává soudu širokou možnost uvážení, aby rozhodnutí o platnosti rozvázání pracovního poměru okamžitým zrušením nebo výpovědí odpovídalo tomu, zda po územním samosprávném celku lze spravedlivě požadovat, aby pracovní poměr úředníka u něj nadále pokračoval. Výsledné posouzení intenzity porušení povinností vyplývající z právních předpisů vztahujících se k úředníkem vykonávané práci není jen aritmetickým průměrem všech v konkrétním případě zvažovaných hledisek. K některým hlediskům je třeba přistupovat se zvýšenou pozorností tak, aby byla vystižena typová i speciální charakteristika porušení právních povinností v konkrétní věci. Ve vztazích územního samosprávného celku a úředníka je zároveň nezbytný vztah důvěry, spolehlivosti zaměstnance a jeho poctivost vyplývající z ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) a § 16 odst. 2 písm. a) a d) zákona č. 312/2002 Sb. jež zároveň - jak bylo již výše uvedeno - ukládají úředníku, aby celým svým chováním v souvislosti s pracovním vztahem nezpůsobil zaměstnavateli škodu, ať už majetkovou nebo morální.
13. Pracovní povinnosti jsou úředníkovi stanoveny právními a jinými předpisy, pracovním řádem nebo pokynem nadřízeného vedoucího úředníka. Právním předpisem je v této souvislosti především zákon č. 312/2002 Sb. a zákoník práce. Povinnosti úředníka mohou vyplývat i z jiných právních předpisů, které se rovněž vztahují k úředníkem vykonávané práci.
14. V době epidemie COVID-19 Ministerstvo zdravotnictví vydalo s odkazem na ustanovení § 80 odst. 1 písm. g) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů (dále též jen "zákona o ochraně veřejného zdraví") a na ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů (dále též jen "pandemického zákona") mimořádná opatření za účelem likvidace epidemie COVID-19 nebo nebezpečí jejího opětovného vzniku. Povinnosti stanovené mimořádnými opatřeními vyplývají přímo z pandemického zákona, na jehož základě byla mimořádná opatření vydávána, a to z jeho ustanovení § 2 odst. 3 (platí, že osoby, na něž se mimořádné opatření vztahuje, jsou povinny se jím řídit) ve spojení s jeho ustanovením § 2 odst. 2 písm. a) až m) (uvedení konkrétních opatření).
15. Mimořádné opatření je podzákoným aktem správního orgánu, který je vydán na základě zákonného zmocnění. Představuje akt aplikace práva, jehož prostřednictvím se zákonná

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Brejchová

povinnost toliko konkretizuje co do okruhu adresátů a času (srov. též právní názor uvedený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8.4.2021 č.j. 6 Ao 1/2021-323).

16. Mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví č.j. MZDR 42085/2021-1/MIN/KAN bylo vydáno dne 20.11.2021, nabylo účinnosti dne 22.11.2021 a změněno bylo Mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví ze dne 22.11.2021 č.j. MZDR 42085/2021-2/MIN/KAN, které nabylo účinnosti dne 23.11.2021; zrušeno bylo Mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví ze dne 5.1.2022 č.j. MZDR 461/2022-1/MIN/KAN, které nabylo účinnosti dne 17.1.2022. Na základě návrhu na zrušení části uvedeného mimořádného opatření, popřípadě návrhu na konstatování jeho zákonnosti pro případ, kdyby došlo k jeho zrušení, se Nejvyšší správní soud zabýval přezkumem jeho zákonnosti. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 4.3.2022 č.j. 5 Ao 31/2021-34 návrh zamítnul, když shledal návrh na vyslovení jeho nezákonnosti nedůvodným.
17. V části I. bodu 2 Mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 20.11.2021 č.j. MZDR 42085/2021-1/MIN/KAN). bylo všem zaměstnancům nařízeno podle ustanovení § 2 odst. 2 písm. m) pandemického zákona na výzvu zaměstnavatele podstoupit rychlý antigenní test na stanovení přítomnosti antigenu viru SARS-CoV-2 ve stanovené frekvenci, není-li v čl. V stanoveno jinak nebo nejde-li o zaměstnance, který se vzhledem k povaze práce na svém pracovišti nesetkává se třetími osobami, za které se nepovažují osoby žijící s ním ve stejné domácnosti, nebo který nevykonává práci na pracovišti. Pro případ, že zaměstnanec odmítne podstoupit takový test, nařizuje se zaměstnavateli tuto skutečnost bez zbytečného odkladu ohlásit místně příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví. Zaměstnanci, který odmítne podstoupit test, se nařizuje nosit ochranný prostředek dýchacích cest, kterým je respirátor nebo obdobný prostředek (vždy bez výdechového ventilu) naplňující minimálně všechny technické podmínky a požadavky (pro výrobek), včetně filtrační účinnosti alespoň 94% podle příslušných norem, po celou dobu přítomnosti na pracovišti, dodržovat rozestup alespoň 1,5 m od ostatních osob a stravovat se odděleně od ostatních osob; po dobu konzumace potravin neplatí povinnost nosit ochranný prostředek dýchacích cest. Zaměstnavateli se nařizuje zajistit organizačním opatřením omezení setkávání tohoto zaměstnance s ostatními osobami na nezbytnou míru.
18. Důkazy provedeny před soudem prvního stupně bylo prokázáno (a žalobkyní původně ani nebylo popřeno a začalo být zpochybňováno teprve po rozsudku soudu prvního stupně), že se žalobkyně dopustila jednání, ve kterých žalovaný spatřoval porušení pracovních povinností a které byly uvedeny jako důvod okamžitého zrušení pracovního poměru v dopise ze dne 13.12.2021.
19. Za tohoto stavu věci bylo pro rozhodnutí soudu prvního stupně významné posouzení, zda uvedená jednání žalobkyně byla "porušením povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k úředníkem vykonávané práci zvláště hrubým způsobem", zda po žalovaném nebylo možno spravedlivě požadovat, aby pracovní poměr žalobkyně u něj nadále pokračoval a zda okamžité zrušení pracovního poměru dané žalobkyni představuje vskutku výjimečné opatření.
20. Z výše uvedeného vyplývá, že v době od 2.11.2021 do 13.12.2021 byla žalobkyně jako úřednice územního samosprávného celku povinna plnit v rámci svých pracovních povinností (mimo jiné) i povinnosti stanovené zákonem o ochraně veřejného zdraví, pandemickým zákonem a Mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví ze dne 20.11.2021 č.j. MZDR 42085/2021-1/MIN/KAN, ve znění Mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 22.11.2021 č.j. MZDR 42085/2021-2/MIN/KAN. Skutečnost, že mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví považovala za diskriminační, opatření jím zavedená za diskutabilní, a ani to, že své názory opírá o "vědecké studie", ji neopravňovalo k porušení povinností jím stanovených. Žalobkyně byla povinna se řídit uvedeným (tehdy platným) mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví, které nebylo shledáno neplatným nebo nezákonným ani dodatečně, a její motivace

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Brejchová

k porušování povinností vyplývajících jí z právních předpisů vztahujících se k zaměstnancem vykonávané práci není pro posouzení platnosti okamžitého zrušení pracovního poměru relevantní.

21. Žalobkyně se porušení povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k zaměstnancem vykonávané práci dopustila v době epidemie Covid-19, tedy za situace, která byla svojí povahou nová, která byla všeobecně vnímána jako krizová a komplikovaná zejména nemožností využít předchozí zkušenosti s epidemií obdobného rozsahu a povahy. Nejen Českou republikou, ale i celosvětově byla přijímána opatření, jejichž cílem bylo zabránit šíření onemocnění Covid-19 a minimalizovat jeho následky pro zdraví a životy obyvatel. Za této situace, i když některá přijatá opatření se nemusela ukazovat jako smysluplná, se vědomé a trvalé nedodržování přijatých protiepidemických opatření žalobkyní na pracovišti, kde svým jednáním ovlivňovala své kolegy a jako úřednice územního samosprávného celku i osoby navštěvující úřad, jeví jako zvláště závažné, jakkoliv by snad bylo z její strany zdůvodňováno "vědeckými" poznatky, které však v té době s ohledem na krátkou zkušenost s nemocí Covid-19 a rychle se měnící situaci bylo možno jen těžko považovat za ověřené a zcela jistě správné. Z jednání žalobkyně pak bylo zjevné, že své jednání a postoj nehodlá změnit, a proto po žalovaném nebylo možno spravedlivě požadovat, aby pracovní poměr žalobkyně u něj nadále pokračoval, byť jen po dobu výpovědní doby. Protože žalobkyně představovala potencionální zdroj ohrožení pro osoby ve svém okolí a její jednání znamenalo pro žalovaného nutnost nastalou situaci řešit v souladu s mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví, což jistě negativně ovlivňovalo jeho činnost, byl splněn i požadavek výjimečnosti okamžitého zrušení pracovního poměru.
22. Žalobkyně namítá, že postup žalovaného vůči ní byl nezákonný. Žalovaný jako zaměstnavatel žalobkyně měl nejen právo, ale i povinnost kontrolovat, zda žalobkyně dodržuje povinnosti, které jí jako úřednici (zaměstnanci) vyplývají z mimořádných opatření Ministerstva zdravotnictví, protože i jemu v případě zjištění jejich neplnění vyplývaly z mimořádných opatření Ministerstva zdravotnictví některé povinnosti (srov. část I. bod 3 věta první a třetí Mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 20.11.2021 č.j. MZDR 42085/2021-1/MIN/KAN). Odkaz žalobkyně na rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 18.11.2021 č.j. SPR. ÚS 1003/21-3 INF ohledně jejího tvrzení, že zaměstnavatel neměl právo kontrolovat, zda plní povinnosti stanovené mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví, není případný, když tímto rozhodnutím bylo řešeno poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (ve znění pozdějších předpisů), nikoliv to, zda je zaměstnavatel oprávněn kontrolovat, zda zaměstnanec plní pracovní povinnosti vyplývající mu z právních předpisů. Skutečnost, že se žalobkyně nechala testovat na přítomnost antigenu koronaviru v době do 22.11.2021, není pro posouzení dané věci relevantní, když žalobkyni je vytýkáno porušování povinností vyplývajících jí z právních předpisů vztahujících se k jí vykonávané práci až po 22.11.2021. Žalobkyní tvrzená "zaujatost" a neprofesionálnost soudu prvního stupně k projednávané věci z obsahu spisu nevyplývá (v takové podobě, že by byla způsobilá ovlivnit výsledek řízení). Posuzování souladu mimořádných opatření Ministerstva zdravotnictví s "vědeckými" studii předloženými žalobkyní není předmětem tohoto řízení.
23. Odvolatelka dále namítá, že soud prvního stupně "vadně" posoudil otázku náhrady nákladů řízení, a poukazuje v tomto směru na náleze Ústavního soudu ze dne 29.3.2018 sp. zn. I. ÚS 3202/17.
24. Má-li být v občanském soudním řízení uložena povinnost k náhradě nákladů řízení spojených s právním zastoupením státu, veřejných institucí hospodařících s veřejnými prostředky nebo veřejnoprávních korporací vybavených k hájení svých zájmů příslušnými organizačními složkami, je vždy nutné se nejprve zabývat otázkou účelnosti takto vynaložených nákladů řízení, tj. zda se jednalo náklady potřebné k účelnému uplatňování nebo bránění práva ve smyslu ustanovení § 142 odst. 1 o.s.ř. Přitom není a priori vyloučeno, aby zastoupení daného účastníka řízení advokátem v určitém sporu bylo považováno za účelné; nicméně takový závěr je vždy nutné náležitě a

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Brejchová

přesvědčivě posoudit s ohledem na konkrétní okolnosti daného sporu a účastníků řízení (srov. též právní názor uvedený v nálezů Ústavního soudu ze dne 29.3.2018 I. ÚS 3202/17).

25. Žalovaný považuje své náklady na zastoupení advokátem v tomto sporu za účelně vynaložené, protože předmětem sporu je "agenda nesouvisející s oblastí spravovanou žalovaným". S tím ale nelze (bez dalšího) souhlasit. Málókerá organizační složka státu má pracovněprávní vztahy jako hlavní předmět své činnosti, což ale - dovedeno do důsledků - neznamená, že prakticky všechny orgány a instituce státu by se při takovémto typu soudního sporu měly nechat zastupovat advokátem (srov. též právní názor uvedený v nálezů Ústavního soudu ze dne 1.9.2015 sp. zn. II. ÚS 3855/14). Není tedy vyloučeno, aby byl výjimečně učiněn závěr o účelně vynaložených nákladech na zastoupení advokátem, nepostačuje však "pouhý poukaz na chybějící specializaci na pracovní právo". Účelnost vynaložených nákladů žalovaného nelze spatřovat ani v tom, že advokát zastupující ho v tomto řízení připravoval text okamžitého zrušení pracovního poměru a že se podílel na aktu jeho doručení žalobkyni, protože tato skutečnost s účelností nákladů vynaložených žalovaným v průběhu řízení nijak nesouvisí. Souhlasit lze ale s názorem, že účelnost vynaložených nákladů na zastoupení advokátem zdůvodňuje to, že k porušení pracovních povinností žalobkyni došlo za mimořádných (nových) okolností (v době pandemie Covid-19) a že jako porušení pracovních povinností bylo posouzeno neplnění povinností vyplývajících z mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví, tj. právního aktu "nikoliv běžné povahy", a lze proto konstatovat, že se jedná o případ odborně složitý, dosud v judikatuře neřešený, odůvodňující konstatování, že náklady žalovaného na advokátní zastoupení lze mít za účelně vynaložené.
26. Vzhledem k tomu, že je rozsudek soudu prvního stupně ve výroku věcně správný, odvolací soud jej podle ustanovení § 219 o.s.ř. potvrdil.
27. Protože byl rozsudek soudu prvního stupně potvrzen, odvolací soud podle ustanovení § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. žalobkyni uložil, aby nahradila úspěšnému žalovanému účelně vynaložené náklady odvolacího řízení potřebné k uplatňování práva, když i v odvolacím řízení shledal účelnost nákladů na advokátní zastoupení, a to ze stejných důvodů jako v řízení před soudem prvního stupně.
28. Při rozhodování o výši náhrady nákladů odvolacího řízení odvolací soud přihlédl k tomu, že výše odměny má být určena podle sazeb stanovených paušálně pro řízení v jednom stupni zvláštním právním předpisem (§ 151 odst. 2 část věty první před středníkem o.s.ř.), neboť nejde o přiznání náhrady nákladů řízení podle ustanovení § 147 nebo 149 odst. 2 o.s.ř. a ani okolnosti případu v projednávané věci neodůvodňují, aby bylo postupováno podle ustanovení zvláštního právního předpisu o mimosmluvní odměně (§ 151 odst. 2 část věty první za středníkem o.s.ř.). Vyhláška č. 484/2000 Sb. (ve znění pozdějších předpisů), která upravovala sazby odměny advokáta stanovené paušálně pro řízení v jednom stupni, však byla nálezem Ústavního soudu ze dne 17.4.2013 č. 116/2013 Sb. dnem 7.5.2013 zrušena. Odvolací soud za této situace určil pro účely náhrady nákladů odvolacího řízení paušální sazbu odměny pro řízení v jednom stupni s přihlédnutím k povaze a okolnostem projednávané věci a ke složitosti (obtížnosti) právní služby poskytnuté advokátem ve výši 10 000 Kč. Kromě této paušální sazby odměny advokáta vznikly žalovanému náklady spočívající v paušální částce náhrad ve výši 300 Kč (srov. § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů) a na náhradě za daň z přidané hodnoty ve výši 2 163 Kč.
29. Žalobkyně je povinna náhradu nákladů odvolacího řízení v celkové výši 12 463 Kč žalovanému zaplatit k rukám advokáta, který žalovaného v tomto řízení zastupoval (§ 149 odst. 1 o.s.ř.), do 3 dnů od právní moci rozsudku (§ 160 odst. 1 o.s.ř.).

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozsudku ve výroku I. v části, v níž bylo rozhodnuto ve věci samé, je možné podat dovolání, jestliže rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 237 o.s.ř.), a to ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozsudku prostřednictvím Okresního soudu Praha - západ.

Proti tomuto rozsudku ve výroku I. v části, v níž bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení, a ve výroku II. není dovolání přípustné.

V Praze dne 19. září 2023

JUDr. Ljubomír Drápal v. r.
předseda senátu